

**Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет**

**Глобалізація та розвиток
інноваційних систем: тенденції,
виклики, перспективи**

**Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
(14-15 березня 2024 р.)**

Харків - 2024

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
STATE BIOTECHNOLOGICAL UNIVERSITY**

**Globalization and Development of
Innovation Systems: Tendencies, Challenges,
and Prospects**

**Materials of
the II International Scientific Practical Conference,**

14-15 March 2024

Kharkiv - 2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Михайлов В.М., д-р техн. наук, проф. (*голова оргкомітету*);

Серік М.Л., канд. техн. наук, доцент; **Ларіна Т.Ф.**, д-р екон. наук, проф.
(*заступники голови оргкомітету*).

Члени оргкомітету:

Анісімова О.В., канд. екон. наук, доц.; **Антощенкова В.В.**, д-р екон. наук, доц.;
Бабан Т.О., канд. екон. наук, доц.; **Вітковський Ю.П.**, д-р екон. наук, проф.;
Ганущак-Єфіменко Л.М., д-р екон. наук, проф.; **Гоель Аміт Кумар**, доц.;
Готра В.В., д-р екон. наук, проф.; **Дарр Д.**, Ph.D., проф.; **Джексон Тім**, директор курсу;
Діброва А.Д., д-р екон. наук, проф.; **Єсенгазієва С.К.**, канд. екон. наук, проф.;
Кучер А.В., д-р екон. наук, ст. досл.; **Кюрчев С.В.**, д-р техн. наук, проф.;
Ломовських Л.О., д-р екон. наук, проф.; **Мандич О.В.**, д-р екон. наук, проф.;
Онегіна В.М., д-р екон. наук, профе.; **Пашенко Ю.В.**, канд. екон. наук, доц.;
Ренбілас Р., Ph.D., проф.; **Філімонов Ю.Л.**, канд. екон. наук, доц.;
Яковлева В.П.

Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи [Електронне видання]: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 14-15 березня 2024 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2024. – 565 с.

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, що стали предметом наукових дискусій учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи», яка відбулась 14-15 березня 2024 року у Державному біотехнологічному університеті.

Розраховано на вчених, викладачів, здобувачів освіти та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

Представлені у матеріалах конференції тексти тез доповідей подано в авторській редакції. Автори тез несуть повну відповідальність за зміст публікації, а також добір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, наукової термінології, власних імен та посилань на літературні джерела.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ	16
Legeza D., Kulish T. Export potential of Ukrainian buckwheat to European union countries	17
Perekhozhuk O. Export Restrictions, Imperfect Competition and Food Security: Empirical Evidence of Market Power in International Wheat Export Markets	19
Антощенкова В.В., Передрій В.В. Характеристика та класифікація ризиків	22
Арбузова Т.В. Вплив держави на розвиток аграрного сектора відповідно до викликів глобалізації	25
Батюк Л.А. Основні тренди світового економічного розвитку в 2024 році	28
Жуковська В.М., Климанський В.І. Глобалізаційні виклики та їх вплив на ефективність менеджменту підприємств електронної торгівлі	31
Зеленько О.О. Брюхович М.В. Сталий розвиток та проблеми його забезпечення	33
Крамський С.О. Ставка фрахту та її детермінанти розвитку бізнес-середовища	34
Курган Н.В., Курята О.В. Цифровізація фінансової звітності як ознака економічної глобалізації	37
Махиборода К.В. Еволюція теоретичної думки у напрямку функціонування аграрного ринку	40
Мащенко Р.В. Вплив глобалізаційних процесів на ринок нерухомості	42
Поліщук А.В. Трансформаційні особливості сільського розвитку	43
Соколюк І.Ю. Управління ризиками соціально-орієнтованого підприємства в умовах сталого розвитку	45
Сурай А.В. Основні сфери цифровізації публічного управління та напрями наукових досліджень	48
Таран О.М., Габор Д.Р. Стратегічний аналіз середовища функціонування об'єктів публічної сфери	49
Шибасєва Н.В. Принцип методологічного плюралізму у сучасних економічних дослідженнях	51

Соколюк К.Ю., Кострубіна К.І. Логістика аграрного ринку в умовах глобалізації	546
Сухіна О. М., Бодюк А.В. Екологічна ситуація із забрудненням водних екосистем в селах Бориспільської об'єднаної територіальної громади	548
Хоменко Л.М., Басенков Д.С., Дуднік Д.О. Управління запасами зерна при транспортуванні	551
Ше В.В., Височанська М.Я., Нагорнюк О.М. Інноваційні фактори зниження ризиків соціально-еколого-економічної глобалізації за рахунок розвитку сільських територій	553
Шовкун-Заболоцька Л.В, Красільнюк М.К. Аналіз якості та безпеки бутилизованої води для споживання, як запорука збереження здоров'я	556
Шпильова Ю.Б., Омельченко А.А. Екологічна безпека в контексті глобалізаційних викликів	559
Юрчук Н.П., Задорожна І.С., Петриченко І.І. Інновації як фактор зниження ризиків кормовиробництва	562

Юрчук Н.П., канд. екон. наук, доцент
Задорожна І.С., канд. с.-г. наук, старший науковий співробітник
Петриченко І.І., канд. екон. наук, старший дослідник
Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН, Україна

Інновації як фактор зниження ризиків кормовиробництва

Сільське господарство традиційно одна з найважливіших і водночас найбільш ризикових галузей економіки України. Ця галузь суттєво залежить від погодно-кліматичних умов, у результаті яких підприємства аграрного сектору постійно перебувають під впливом різноманітних ризиків. Найбільш вагомими вважаються виробничі ризики, пов'язані із дотриманням технології виробництва, а також техногенні, антропогенні, радіаційні, інформаційні та інші [1].

В умовах війни ризики аграрного підприємництва суттєво зросли. У складних економічних та безпекових умовах уміння ідентифікувати та ефективно управляти підприємницьким ризиком є ключовим критерієм збереження конкурентних позицій аграрних підприємств на ринку та їхньої здатності до розвитку. Знаючи характер та масштаб потенційного ризику, суб'єкти аграрного підприємництва можуть обирати превентивні дії або мінімізувати його вплив і наслідки [1].

Виробництво кормів стикається з різними ризиками, які можуть впливати на якість продукції, ефективність виробництва та прибутковість підприємства. Ризик кормовиробництва – це потенційна небезпека або можливість виникнення негативних подій, які можуть вплинути на процес виробництва кормів для сільськогосподарських тварин та на агровиробника в цілому.

Ризики кормовиробництва можуть бути різними за характером і масштабом:

- Нестабільність цін на сировину – зміни цін на сировину, такі як зерно, соя, шроту тощо, можуть вплинути на вартість виробництва кормів та прибутковість підприємства.

- Кліматичні ризики в кормовиробництві виникають внаслідок несприятливих погодних умов, змін клімату, та негативно впливають на вирощування кормової сировини її якість та врожайність. Кліматичні ризики можуть мати серйозний вплив на виробництво кормів та ефективність сільськогосподарських господарств.

- Низька якість кормової сировини є ризиком використання сировини, яка не відповідає стандартам якості і безпеки, що може негативно позначитися на здоров'ї та продуктивності сільськогосподарських тварин.

- Хвороби та шкідники рослин можуть спричинити втрати врожаю та знизити якість кормової сировини.

- Технологічні проблеми, наприклад, аварії обладнання, збої виробництва, недотримання вимог технологічних процесів, проблеми з енергозабезпеченням, відсутність контролю якості, можуть призвести до

затримок у виробництві та втрати клієнтів.

- Законодавчі зміни щодо виробництва, маркування та продажу кормів можуть вимагати додаткових витрат або пристосувань виробничого процесу.

- Зростання конкуренції на ринку кормів може призвести до зниження цін та зменшення прибутковості підприємства.

- Логістичні ризики у кормовиробництві включають у себе проблеми, що виникають під час транспортування, зберігання та постачання кормів і кормових добавок. Ці ризики можуть впливати на якість продукції, своєчасність доставки та ефективність виробництва.

Мінімізація цих ризиків може бути досягнута за допомогою різних стратегій, таких як диверсифікація постачальників сировини, впровадження інновацій та контроль якості продукції.

Ефективне управління ризиками дозволяє забезпечити стабільність виробництва кормів для сільськогосподарських тварин навіть в умовах нестабільності зовнішнього і внутрішнього середовищ та є важливим елементом успішного бізнесу, спрямованого на забезпечення якості і безпеки кормів [1].

Інновації в кормовиробництві – це нові ідеї, технології, методи, продукти, які прискорюють розвиток та покращують результативність кормовиробництва. Інновації стосуються усіх аспектів кормовиробництва, включаючи вирощування сировини, технології заготівлі, зберігання кормів, управління якістю та дистрибуцію.

Інновації в кормовиробництві сприяють зниженню ризиків, збільшують продуктивність і стійкість галузі:

Точне землеробство та інтелектуальна обробка даних – використання сучасних технологій збору даних, таких як датчики, дрони й супутникові системи, дозволяє здійснювати контроль вирощування кормових культур. Це дозволяє ефективніше використовувати ресурси, здійснювати точне внесення добрив, засобів захисту рослин і зменшуючи вплив на навколишнє середовище.

Генетичні технології – впровадження генно модифікованих кормових культур, які мають підвищену стійкість до шкідників, хвороб та стресових умов, знижує ризики втрат врожаю та підвищує якість кормових рослин.

Інновації в заготівлі та зберіганні кормів допомагає знизити втрати під час заготівлі, зберіганні й транспортуванні, та підвищити якість кормових продуктів.

Використання альтернативних джерел кормів – розробка інноваційних методів вирощування альтернативних кормових рослин, виробництва білкових кормів на основі мікроорганізмів може зменшити як залежність від традиційних кормів, так і ризики, пов'язані з їх посівами та обробкою.

Впровадження цифрових рішень для управління кормовиробництвом дозволить здійснювати ефективний моніторинг, планування і аналіз процесів, оперативно виявляти проблеми і ризики та реагувати на них.

Стійкі сорти культур – розробка нових сортів кормових рослин, які мають підвищену стійкість до шкідників, хвороб, несприятливих кліматичних умов, знижують ризики втрат врожаю.

Зелені технології – інтеграція зелених технологій, таких як використання

відновлюваних джерел енергії, вирощування кормів без використання хімічних добрив та пестицидів, дозволяє зменшити негативний вплив виробництва кормів на довкілля.

Впровадження інноваційних методів поливу та енергозабезпечення, таких як системи крапельного зрошення, сонячні батареї та енергоефективне обладнання, сприяють зниженню ризиків, пов'язаних з дефіцитом води та енергії для вирощування кормових культур.

Таким чином, інновації допомагають знижувати ризики у кормовиробництві, забезпечуючи більш ефективне й стійке виробництво кормів, що сприяє здоров'ю сільськогосподарських тварин та підвищує їх продуктивність. Однак, важливо ретельно оцінювати та впроваджувати нові технології, щоб уникнути непередбачених наслідків та забезпечити сталий розвиток галузі.

Список використаних джерел:

1. Стрельченко О.В. Аналіз економічних ризиків аграрних підприємств та управління ними. Агросвіт. 2019. № 1-2. С. 40-46. <https://doi.org/10.32702/2306&6792.2021.12.45>; 2. Райтер Н., Мацьків Г. Ризики аграрного підприємництва в умовах війни. Аграрна економіка. 2023. Т. 16, № 1-2. С. 41-50. <https://doi.org/10.31734/agrarecon2023.01-02.041>; 3. Корнійчук О.В., Воронецька І.С., Юрчук Н.П. Ризики кормового центру та управління ними в умовах сталого розвитку. Корми і кормовиробництво. 2023. № 96. С.190-207. <https://doi.org/10.31073/kormovyrobnytstvo202396-18/>.

Наукове електронне видання
Можна використовувати в локальному та мережному режимах

**ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ:
ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

14-15 березня 2024 р.

Видано в авторській редакції

Відповідальний за випуск Ю.В. Пащенко
Комп'ютерна верстка Ю.В. Пащенко

Підп. до друку 11.03.2024 р. Об'єм даних 5,85 Мб

Державний біотехнологічний університет
Вул. Алчевських, 44, Харків, 61002